

Hamar kommune
Postboks 4063
2306 Hamar

postmottak@hamar.kommune.no

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET
HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD
2322 RIDABU
TLF: 62 55 53 10
EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NO
NETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

14. februar 2020

Høringsuttalelse til dobbeltspor gjennom Hamar

Jordvernalliansen i Innlandet, bestående av en rekke organisasjoner innen landbruk, friluftsliv og fagbevegelse, arbeider for bevaring av kulturjord og mot en stadig forverring av norsk sjølforsyningsgrad og matsikkerhet.

Vårt utgangspunkt er at en moderne jernbane for Østlandsområdet er nødvendig og riktig. Vi mener det er viktig å styrke togets konkurransekraft vis-à-vis vegtransport, ut fra den forutsetning at jernbane som regel er mindre arealkrevende enn veg. Men Stortinget har vedtatt et innskjerpet jordvernmål, og dette har store konsekvenser for dobbeltsporprosjektets trasévalg gjennom Hamar.

Jordvernalliansen er selvsagt av den oppfatning at trasé vest er eneste reelle alternativ, når jordvern skal tillegges nødvendig vekt, som beskrevet i nasjonale føringer. Begge alternativer i trasé øst fører til ødeleggende inngrep i produksjonsarealene til to av kommunens driftsenheter på Børstad og Tommelstad. Jordbruksarealene på disse gårdene framstår i dag som et større, sammenhengende jordbruksområde med fulldyrka jord av svært god jordkvalitet, godt egnet for matkorndyrking.

Arealbeslaget av matjord er i plandokumentet beskrevet i vedlegget «Konsekvensutredning, ikke pris-satte fagtemaer», i tabell 6-3. Arealbeslag:

Alt.	Permanent arealbeslag (Dekar)			Midlertidig arealbeslag (Dekar)		
	Fulldyrka jord	Dyrkbar jord	Produktiv skog	Fulldyrka jord	Dyrkbar jord	Produktiv skog
Vest	0	0	0	0	0	0
Øst A	73	0	6	103	6	13
Øst C	24	0	5	76	0	8

WILPF Norge
INTERNASJONAL KAMPAGNE FOR FRED OG FRIHET

Norsk Nærings- og
Nytelsesmiddelarbeiderforbunc

HEDMARK BONDELAG

Naturvernforbundet

Det er verdt å merke seg at det permanente arealbeslaget av fulldyrka jord for alt. Øst A, har økt fra ca. 50 dekar i kommuneplanen fra 2016, til snaut 75 dekar i det nå framlagte plandokumentet.

Jordvernalliansen ser positivt på at det nå er utredet et nytt alternativ Øst C, som sparer ca. 50 dekar fulldyrka areal fra varig beslag. Det må imidlertid forutsettes at kulvertlokk skal være dyrkbart areal, med nøyaktig oppbygging av jordsmonnet på lokket, for å kunne opprettholde avlingspotensialet i jorda. Vi forutsetter videre at det for begge øst-alternativer brukes støttemurer langs dyrket jord for å minimere arealbeslaget.

Jordvernalliansen er usikre på om disse momentene er godt nok ivaretatt i det framlagte plandokumentet. Eventuelle kostnader med disse helt nødvendige tiltakene må i alle fall hensyntas i det videre planarbeidet, og ligge til grunn i beslutningsgrunnlaget for trasévalg.

I tillegg er det beregnet et midlertidig arealbeslag på ca. 105 dekar fulldyrka jord i alt. Øst A, og ca. 75 dekar i Øst C. Det er usikkert om tilbakeføring av anleggsområde til jordbruk kan skje uten en langvarig forringelse av kvalitet og avlingspotensial. Erfaring fra andre prosjekter viser at uten skånsom og riktig behandling av de forskjellige lag jordtyper, kan resultatet bli langvarig forringelse av dyrkings potensialet på disse arealene.

Vi forundres over at det i framlagte plandokumenter fastslås at det skal etableres et vente-/forbikjøringsspor som innebærer tre spor ved Børstad. Dette fører etter vårt syn til unødig arealbeslag av matjord. **Jordvernalliansen oppfordrer til at det utredes andre alternativer til plassering av ventespør som ikke legger beslag på matjord** i den videre planleggingen, hvis et av alternativene i øst velges.

Vi vil peke på de sekundære virkningene av utbygging i tettbygd område. Boliger og næringsbygg som rives, må nødvendigvis omlokaliseres til nye tomter. For Hamars vedkommende vil enhver omlokalisering legge press på jordbruksområdene rundt byen. Jordvernalliansen ber om at traseer og tekniske løsninger som i minst mulig utstrekning fører til innløsning av boliger og næringsbygg, må velges. **Videre utredninger av alternativ øst må derfor vise konsekvenser for relokalisering av næringsbygg i området ved Vikingskipet.**

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – BONDELAGET – NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET

JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET

HØYVANGVEGEN 40, BLÆSTAD

2322 RIDABU

TLF: 62 55 53 10

EPOST: INNLANDET@JORDVERN.NONETT: WWW.JORDVERN.NO/INNLANDET

Med bane i dagen langs alternativ Øst A vil ca. 180 dekar dyrka jord på Børstad bli liggende mellom jernbanen og eksisterende tettbebyggelse. Tilsvarende areal for Øst C vil være ca. 80 dekar. Det er stor fare for at disse avsnørte arealene i neste omgang kan bli regulert til bolig/næring, og dermed være tapt for alltid. Det vil derfor uansett trasévalg i øst, legge et betydelig press på det resterende fulldyrka arealet i dette viktige jordbruksområdet øst for Hamar by.

Basert på vår drøfting av de forskjellige trasealternativer over, er Jordvernalliansen i Innlandet sin klare konklusjon at trasé vest er det eneste alternativet, når jordvern skal tillegges nødvendig vekt.

Med vennlig hilsen arbeidsutvalget i Jordvernalliansen i Innlandet,

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Opsal jr
Hedmark Bondelag

Lars Mæhlum
Naturvernforbundet

Odd Erik Kokkin
LO i Innlandet

Lars A. Mjørlund
Oppland Bondelag

DISSE ORGANISASJONENE DELTAR I JORDVERNALLIANSEN I INNLANDET REGIONALT ELLER PÅ FYLKESNIVÅ:

NATURVERNFORBUNDET – BONDELAGET – NATUR OG UNGDOM – LO INNLANDET – KOKKENES MESTERLAUG HEDOPP
NORSK NÆRINGS- OG NYTELSESMIDDELARBEIDERFORBUND – BONDE- OG SMÅBRUKARLAGET – BYGDEKVINNELAGET
INTERNASJONAL KVINNELIGA FOR FRED OG FRIHET AVDELING HEDMARK/OPPLAND – BYGDEUNGDOMSLAGET
NORGES MILJØVERNFORBUND REGION ØSTLANDET